

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної
техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 6 з дисципліни
«Алгоритми та структури даних-1.
Основи алгоритмізації»

«Дослідження рекурсивних
алгоритмів»

Варіант 3

Виконав студент ПІ-15, Борисик Владислав Тарасович
(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірила Вєчерковська Анастасія Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Лабораторна робота №6

Дослідження рекурсивних алгоритмів

Мета – дослідити особливості роботи рекурсивних алгоритмів та набути практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій підпрограм.

Варіант 3

Задача

Обчислення суми 10 елементів арифметичної прогресії, що зростає: початкове значення – 10, крок – 2

Постановка задачі

За умовою задачі потрібно суму 10 елементів зростаючої арифметичної прогресії. Початкове значення - 10, крок - 2.

Результатом розв'язку є значення суми елементів арифметичної прогресії.

Побудова математичної моделі

Складемо таблицю змінних

Змінна	Тип	Ім'я	Призначення
Перший елемент прогресії	Цілий	first_element	Початкове дане
Кількість елементів	Цілий	number_of_elements	Початкове дане
Крок	Цілий	step	Початкове дане
Початкове число	Цілий	first_element	Проміжне дане
Кількість елементів	Цілий	number_of_elements	Проміжне дане
Крок	Цілий	step	Проміжне дане
Сума	Цілий	sum	Результат

Для обчислення суми елементів зростаючої арифметичної прогресії будемо використовувати власну рекурсивну функцію `recursion(num, count, step)`. Вона приймає три аргументи:

`num` - число цілого типу. Початкове число арифметичної прогресії.

`count` - число цілого типу. Кількість елементів у прогресії.

step - число цілого типу. Крок прогресії.

У тілі функції вона рекурсивно викликає `recursion()` з аргументами:

`num + step, count - 1, step` поки `count > 0`.

Повертає значення суми елементів арифметичної прогресії.

1) Створюємо функцію *recursion*, яка буде приймати 3 аргументи: значення числа, кількості елементів арифметичної прогресії, кроку.

2) Створюємо змінні `first_element`, `number_of_elements`, `step` і присвоюємо їм значення відповідно до умови задачі:

`first_element = 10,`

`number_of_elements = 10,`

`step = 2.`

3) Створюємо змінну *sum* і присвоюємо їй значення суми членів арифметичної прогресії.

4) Виводимо значення змінної *sum*.

Розв'язання

Програмні специфікації запишемо у псевдокоді та графічній формі у вигляді блок-схеми.

Крок 1. Визначимо основні дії

Крок 2. Створення змінних `first_element`, `number_of_elements`, `step` і присвоєння їм значення відповідно до умови задачі:

`first_element = 10, number_of_elements = 10, step = 2.`

Крок 3. Створення змінної *sum* і присвоєння їй значення суми членів арифметичної прогресії.

Крок 4. Виведення значення змінної *sum*.

Псевдокод

Крок 1

Підпрограма:

Початок

`recursion(num, count, step)`

якщо `count > 0`

то

повернути num + recursion(num + step, count - 1, step)

повернути 0

Кінець

Основна програма:

Початок

Створення змінних first_element, number_of_elements, step і присвоєння їм значення: first_element = 10, number_of_elements = 10, step = 2.

Створення змінної *sum* і присвоєння їй значення суми членів арифметичної прогресії.

Виведення *sum*

Кінець

Крок 2

Підпрограма:

Початок

recursion(num, count, step)

якщо count > 0

то

повернути num + recursion(num + step, count - 1, step)

повернути 0

Кінець

Основна програма:

Початок

first_element := 10,

number_of_elements := 10,

step := 2

Створення змінної *sum* і присвоєння їй значення суми членів арифметичної прогресії.

Виведення *sum*

Кінець

Крок 3

Підпрограма:

Початок

recursion(num, count, step)

якщо count > 0

то

повернути num + recursion(num + step, count - 1, step)

повернути 0

Кінець

Основна програма:

Початок

first_element := 10

number_of_elements := 1

step := 2

sum := recursion(first_element, number_of_elements, step)

Виведення sum

Кінець

Крок 4

Підпрограма:

Початок

recursion(num, count, step)

якщо count > 0

то

повернути num + recursion(num + step, count - 1, step)

повернути 0

Кінець

Основна програма:

Початок

first_element := 10

number_of_elements := 1

step := 2

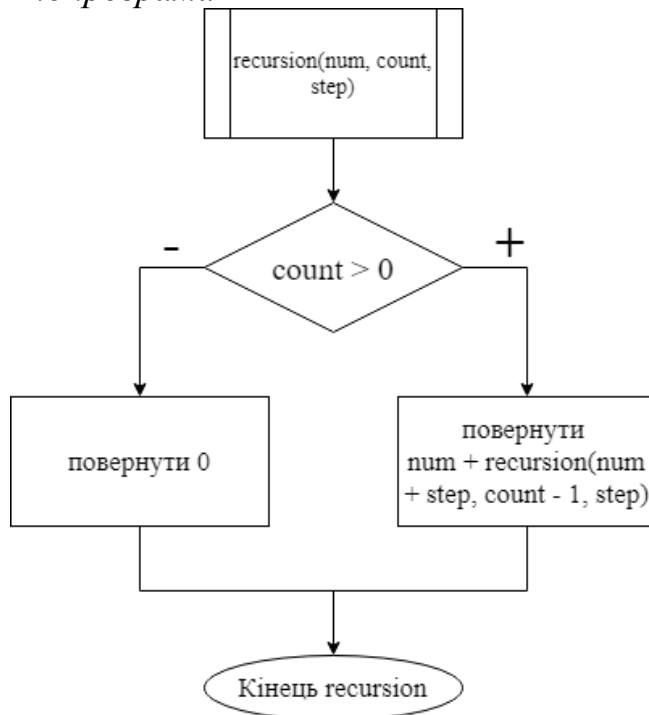
sum := recursion(first_element, number_of_elements, step)

Виведення *sum*

Кінець

Блок-схема алгоритму

Підпрограма

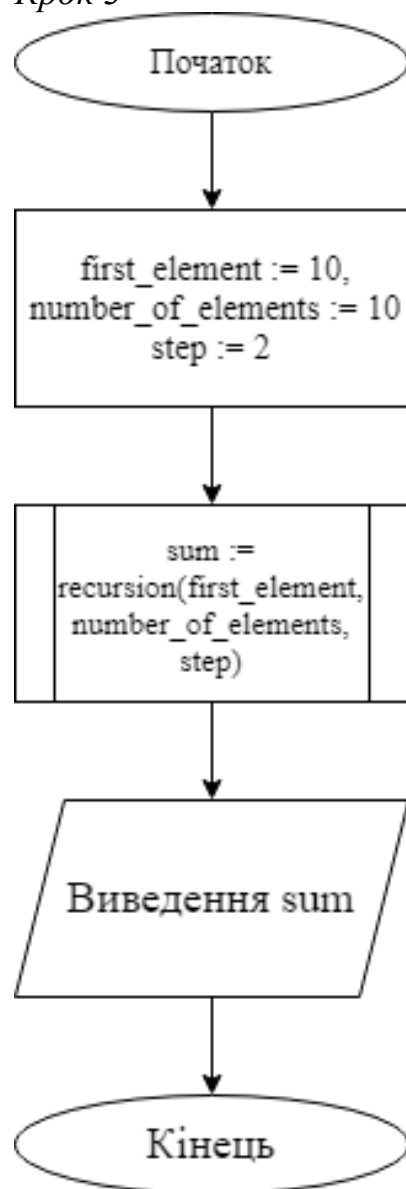
Крок 1

Крок 2

Крок 3

Код

```
1  #include <iostream>
2  using namespace std;
3
4  /**
5   * Приймає значення числа, кількості елементів арифметичної прогресії, кроку.
6   * Повертає суму членів арифметичної прогресії.
7   */
8  int recursion(int num, int count, int step);
9
10
11 int main() {
12     const int first_element = 10;
13     const int number_of_elements = 10;
14     const int step = 2;
15     // рахуємо суму членів арифметичної прогресії
16     /* Початкове число:      10
17        Кількість елементів: 10
18        Крок:                  2    */
19     int sum = recursion(first_element, number_of_elements, step);
20     printf("The sum of the arithmetic progression is %d", sum);
21 }
22
23
24 int recursion(int num, int count, int step){
25     //якщо кількість елементів більше 0
26     if (count > 0)
27     {
28         /* Рахуємо значення прогресії:
29            число + рекурсивна функція з аргументами:
30                число + крок
31                кількість елементів - 1
32                крок */
33         return num + recursion(num + step, count - 1, step);
34     }
35     return 0;
36 }
```

Результат виконання програми

```
Run: Labwork_6_ASD x
"F:\Programs\CLion 2021.1.2\Projects\Labwork_6_ASD\cmake-build-debug\Labwork_6_ASD.exe"
The sum of the arithmetic progression is 190
Process finished with exit code 0
```

Випробування алгоритму

Блок	Дія
	Початок
1	first_element = 10
2	number_of_elements = 10
3	step = 2
4	sum = 10
5	sum = 22
6	sum = 36
7	sum = 52
...	
13	sum = 190
14	Виведення: 190
	Кінець

Висновок

Протягом шостої лабораторної роботи я дослідив особливості роботи рекурсивних алгоритмів та набув практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій підпрограм. В результаті виконання роботи я отримав алгоритм, який рекурсивно знаходить суму елементів арифметичної прогресії, що зростає.

